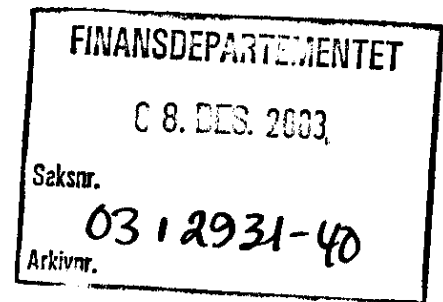

Marthinsen, Hege

Fra: Postmottak Finansdepartementet
Sendt: 5. desember 2003 16:01
Til: Marthinsen, Hege
Emne: VS: Høringsuttalelse NOU 2003:23

Høringsuttalelse
2003-23.doc (...)

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Anders Hauge [mailto:anders@bellona.no]
Sendt: 5. desember 2003 15:49
Til: Postmottak Finansdepartementet
Emne: Høringsuttalelse NOU 2003:23

Vedlagt ligger Bellonas høringsuttalelse angående NOU 2003:23.

mvh

Anders Hauge
Juridisk rådgiver

Arbeid sentralbord: 23 23 46 00
Arbeid direkte: 23 23 46 34
Mobil: 90 60 37 09
Fax: 22 38 38 62

Finansdepartementet,
Postboks 8008 Dep,
0030 Oslo

Oslo, 05/12/2003

Høringsuttalelse NOU 2003:23

Endringer i regnskapsloven

Innledning:

Bellona ønsker med dette å komme med synspunkter på NOU 2003:23 angående endringer i regnskapsloven.

Bellonas synspunkter retter seg i all hovedsak mot forslaget regler angående miljørapportering. Bellona beklager at departementet ikke har sendt dette endringsforslaget til høring blant miljøorganisasjonene. Bellona kan ikke se at det er noen miljøorganisasjoner blant høringsinstansene.

Dagens regler:

Dagens lovtekst om miljørapportering lyder som følger (regnskapsloven § 3-3):

§3-3. Årsberetningens innhold

I årsberetningen skal det gis opplysninger om arten av virksomheten og hvor virksomheten drives.

I årsberetningen skal det gis følgende opplysninger om forutsetningen om fortsatt drift, jf. § 4-5:

- 1.Dersom forutsetning om fortsatt drift¹ legges til grunn for årsregnskapet, skal det bekreftes at forutsetningen er til stede.
- 2.Dersom det er tvil om den regnskapspliktige kan fortsette virksomheten, skal det redegjøres for usikkerheten.
- 3.Viser balansen for et aksjeselskap eller allmennaksjeselskap at selskapets egenkapital er mindre enn halvparten av aksjekapitalen, skal dette opplyses. Det skal opplyses om det er vurdert å treffe tiltak for å sikre selskapets drift, eventuelt å oppløse selskapet.
- 4.Dersom det er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet, skal det redegjøres for hvordan virkelig verdi ved avvikling er beregnet.

Det skal gis opplysninger om arbeidsmiljøet og en oversikt over iverksatte tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet. Det skal opplyses særskilt om sykefravær, skader og ulykker.

Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Det skal gis opplysninger om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning av det ytre miljø. Det skal opplyses hvilke miljøvirkninger de enkelte forhold ved virksomheten gir eller kan gi, samt hvilke tiltak som er eller planlegges iverksatt for å forhindre eller redusere negative miljøvirkninger.

I vår sammenheng er det særlig femte ledd som er av interesse. Denne delen av bestemmelsen gir anvisning på at:

”Det skal gis opplysninger om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning av det ytre miljø. Det skal opplyses hvilke miljøvirkninger de enkelte forhold ved virksomheten gir eller kan gi, samt hvilke tiltak som er eller planlegges iverksatt for å forhindre eller redusere negative miljøvirkninger.”

Dette kravet om miljøopplysninger gjelder uavhengig av om slike opplysninger er nødvendige for å vurdere selskapets økonomiske og finansielle stilling. Etter Bellonas syn er kravet om miljøinformasjon i årsberetningen en viktig bestemmelse som gir grunnlag for å vurdere virksomheten i en miljømessig sammenheng.

Miljøverndepartementet uttaler følgende om formålet med dagens bestemmelse:

“Bakgrunnen for bestemmelsen er at det skal gi en positiv effekt på selskapets miljøetsatsing. Bestemmelsen skal bidra til å skjerpe styrets oppmerksomhet og ansvarsbevissthet om miljøforhold, og det vil kunne bevisstgjøre selskapets administrasjon om de forhold ved virksomheten som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning av det ytre miljø.”

Bellona slutter seg til denne vurderingen.

Kravene i dagens regnskapslov § 3-3 femte ledd angående ytre miljø, er begrunnet ut fra andre forhold enn å gi regnskapsinformasjon om foretakets resultat, finansielle stilling og risiko. Selv om slik informasjon kan ha betydning for ovennevnte formål, er informasjonsplikten slik den nå er utformet, ikke begrenset til oppfyllelse av formålet.

Endringsforslaget:

Gjennom NOU 2003:23 foreslås det å endre regnskapsloven med hensyn til plikten til å innta miljøopplysninger i årsberetningen. Det foreslås at plikten til å oppgi miljøopplysninger skal begrenses i forhold til dagens situasjon. Etter forslaget skal det bare foreligge plikt til å innta miljøopplysninger ”[i] den grad det er nødvendig for å forstå den regnskapspliktiges utvikling, resultat og finansielle stilling”. Dette innebærer en innsnevring av hva som gjelder etter dagens rettstilstand.

Bellona er klar over at det sentrale formålet med årsberetningen er å gi relevant informasjon om foretakets resultat og finansielle stilling og risiko. Slik sett kan det sies at miljøinformasjon som ikke tjener dette formålet, ikke bør reguleres gjennom regnskapsloven. Etter Bellonas syn bør imidlertid ikke en slik tankegang gis gjennomslag. Miljøopplysninger inntatt i årsberetningen vil ha en selvstendig informasjonsverdi, ut over det rent finansielle. Årsberetningene gjør slik informasjon lett tilgjengelig for publikum og det bør derfor fortsatt gjelde en plikt til å innta slike opplysninger i årsberetningen.

I NOU'en hevdes det at det ikke er betenkeligheter med å snevre inn plikten til miljøopplysninger i regnskapsloven fordi det nylig er vedtatt en lov om rett til miljøinformasjon. Etter NOU2 2003:23 sitt syn er samfunnsmessige behov for miljørapportering fra foretakene ivaretatt av miljøinformasjonsloven. Den nylig vedtatte miljøinformasjonsloven som ventes å tre i kraft 1.

januar 2004, vil rett nok bidra til at det blir enklere å skaffe seg relevant miljøinformasjon. Denne loven forutsetter imidlertid at den som ønsker miljøopplysninger må be om det; virksomheter har etter loven ingen plikt til å gi miljøopplysninger på eget initiativ. Reglene i regnskapsloven vil dermed ha selvstendig betydning ved siden av miljøinformasjonsloven idet disse pålegger virksomheter en aktiv opplysningsplikt, ikke bare en passiv.

Videre må det trekkes frem at Norge har undertegnet Århus-konvensjonen om retten til miljøinformasjon. Etter Bellonas oppfatning vil det harmonere dårlig med konvensjonsforpliktelsene og lovverket for øvrig å revidere regnskapsloven på en måte som innebærer en svekkelse av allmennhetens tilgang til miljøopplysninger.

Bellona ønsker på denne bakgrunn at ordlyden, slik den er i dag, beholdes.

Med vennlig hilsen

Anders Hauge

Juridisk rådgiver